

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan s večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-viste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Proračunska razprava v naši deželni zbornici.

III.

Koalicija! Ta bolezen nam tiči v vseh udih in čuda ni, da se je o nji spregovorilo tudi v našem deželnem zboru. Koalicija! Mi jo imamo za bolezen, drugi vidijo v nji nežno cvetko, ki bi morala s svojimi koreninami preprečiti tako nerodovitni naš skalnati Kras, kakor plodonošne češke pokrajine. In obilo smo imeli vrtnarjev v našem deželnem zboru, ki so bili vedno pripravljeni ledino kopati in zemljo rahljati, samo da bi bilo koalicijsko seme padlo na dobro gredico. In koalicijski nadvrtnar, baron Schwegel, stal je s svojim polnim vedričem neprestano pri strani, in pripravljen je bil vsak hip, prilivati vsejanemu semenu, ter mu namočiti rušo, da bi le prej in prej pokazali se prvi kalovi, s kojih bi se razvila lepa cvetka kranjske deželno-zborske koalicije! Za sedaj se pa vender ni moglo pripraviti gredice, in zatagadelj se koalicija še ni zasejala v naš deželni zbor, in v tem vidimo potrilo, da se pri nas Dunajska koalicija še vedno nekako z dalje pa vender z veliko nezaupljivostjo opozuje, prav kakor črni oblak, s kojega se vsak trenutek lahko utrga huda nevihta.

Čula so se različna mnenja o koaliciji. Poslanec dr. Schaffer in baron Schwegel sta jo na vse pretege hvalila, kar je naravno, ker Nemci pri koaliciji itak ničesar zgubiti ne morejo. V Avstriji so v nevarnosti vse druge narodnosti, samo nemška narodnost je popolnoma varna in vse druge narodnosti se morajo proti njej braniti, ker kaže močno ekspanzivno silo ter bi rada vse pogoltnila. Nemcem torej ni na tem, če se z dnevnega reda odstavijo narodna vprašanja, ker dobro vedó, da se njihovi narodnosti tudi v koalicijskih časih škoda ne more goditi. Vse drugače pa je s slovensko narodnostjo — kar je posebno poslanec dr. Tavčar naglašal; — če se pri nas narodna vprašanja kot nevažna v kot postavijo, potem je to pričetek konca, ker se s tem narodna mladost kot prvo in jedino načelo postavi v sredo našega političnega delovanja. Zatagadelj

moramo biti Slovenci proti koaliciji, koja bi na Kranjskem za silo že prenesli, koja bi pa bila za nas o periferijah, posebno na Koroškem in Štajerskem, naravnost pogubonosa! Slovenci tedaj nikakor ne moremo hvaliti koalicije in gotovo je, da nam bode najprej uničila koroške Slovence, katere hočemo braniti kot punčico v svojem očesu. Poslanec dr. Tavčar izrekel se je, da se s koalicijo ne more sprijazniti in naglašal je tudi, da nikakor ne more misliti, da bi slovenski poslanci kolikor jih je ostalo še v Hohenwartovem klubu, brezpogojno bili udani koalicijskemu načelu. Po njegovem mnenju so tudi ti poslanci le pogojno in začasno pristopili h koaliciji ter jo bodo brez odloga in takoj zapustili, kadar se prepričajo, da je v kvar ne samo kranjskim Slovincem, temveč tudi Slovincem ob mejah. Na ta apel poslanca dra. Tavčarja oglašil se je najprej poslanec Šuklje, ki je koalicijo sicer zagovarjal in se pri tem togotil nad nezaupnico, odpisano grofu Hohenwartu — imenoval je to nezaupnico sramoto za celo kranjsko deželo, kar seveda je samo poslanca Šukljeja nemerodajno mnenje — ali konečno je pa vender priznal, da so njegovi somišljeniki slovenskega pokolenja h koaliciji le pogojno pristopili in da jo hočejo takoj zapustiti, če bi se pokazalo, da je koalicija naši narodnosti nevarna in kvarna. Še mnogo bolj odločno je govoril vodja naše klerikalne stranke gospod kanonik Klun. Vzlic temu, da je baron Šveglj tako rekoč besnil radi Hohenwartove nezaupnice in radi nehvaležnosti gorenjskih volilcev in vzlic temu, da je napravljaj poslanec Šuklje pred grofom Hohenwartom priklone in poklone, prav kakor da je šele tagrof Slovenijo ustvaril, ostal je kanonik Klun mrzel kakor led in niti besedice ni črnil o ti Schwegelju in Šukljeju tako neprijetni nezaupnici. In to je toliko pomenljivejše, ker je bil gospod kanonik, če smo prav poučeni, po poslancudolenjskih mest naravnost pozvan, da naj spregovori gorko besedo za grofa Hohenwart-a! Ali kanonik Klun je molčal, pač pa je z živahnim odobravanjem svojih somišljenikov izrekel se, da se popolnoma strinja z nazori, katere je po-

slanec dr. Tavčar razvijal o slovenskih državno-zborskih poslancih, ki so ostali v Hohenwartovem klubu. S prepričevalno zgovornostjo je povdarjal poročevalec večine finančnega odseka, da se bodo njegovi somišljeniki takoj odrekli koaliciji, če bi se izkazalo, da je le-ta našemu narodu škodljiva.

Tako je bila proračunska razprava pomenljiva tudi za koalicijsko vprašanje in klerikalni deželni poslanci so svoje stališče tudi v tem oziru tako pjasnili, da smo lahko zadovoljni. Govor kanonika Kluna daje nam poročstvo, da so slovenski državni poslanci, kar jih je pristopilo h koaliciji, neprestano na straži, tako, da hočejo premisliti vsak korak koalicijske vlade, ter ga trezno pretresati, ni li morda naperjen proti slovenski narodnosti. Vidi se nam, da je bila proračunska debata v našem deželnem zboru ravno radi koalicije najpomembnejša in tudi jako podučna. S pravim navdušenjem potegovala se je za njo nemška stranka, in Schaffer in Schwegel slavila sta jo v pravih ditirambah. Za njima nastopil je poslanec Šuklje, bil je tudi nekoliko poetično navdihnen, ali občutili smo vender, da se v pesmi, s koje je opeval svojo ljubico, „Dunajsko koalicijo“ nahaja precej slabih in napačnih verzov. Hladni pa sta ostali obe narodni stranki, in v svoji ogromni večini kazali sta prepričanje, da nimamo povoda koalicijo opevati in proslavljati. In to ravno se nam vidi prepomenljivo za politični položaj, v kojem se nahajamo dandanes!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. februvarja.

Državnozbornske volitve.

V kratkem se bode vršila v skupini nečudejkomisarnih veleposestnikov v okraju Budějovickem nadomestna volitev za državni zbor. Narodni veleposestniki so postavili kandidatom barona Leonhardija, konservativni pa grofa Ferdinanda Choteka. Zmagal bo konservativni kandidat, ker imajo konservativci v tem okraju večino, a že to, da so se narodni veleposestniki emancipirali od upliva konservativnih svojih tovarišev in se postavili na lastne noge, že

LISTEK.

Preko pol Bosne.

Črtica s pota. Priobčil A. Podgorec.

(Dalje in konec.)

Še dvakrat smo se ustavili v Janjičih in Lašvi, odkoder se je v oktobru lanskega leta otvorila železnica do Travnika, potem pa jo je hlapon pihal proti Travniku.

Težko sem čakal, da vidim starodavni Travnik, ki se tolikrat spominja v bosenski zgodovini.

Slednjič smo obstali na lepem travniškem kolodvoru.

Mesto stoji v dolini Lašve pod Vlašić-planinom in šteje do 6000 prebivalcev, večinoma Muhamedancev.

V Travniku je sedež okrožne oblasti, ki ima svoje urade v konaku nekdanjih bosenskih „valijev“. Krašno poslopje je v dva nadstropja sezidani jezuvitaki kolegij, v katerem je gimnazij oo. jezuvitov. Istotako so katoliška cerkev, okrajno predstojništvo, trgovska šola, samostan milcardnic, tobačna tovarna, spomina vredne zgrade.

Muhamedanci imajo precejšnje število džamij in o največji se pripoveduje, da so v njej shranjene sv. moči proroka Muhameda, namreč tri žute dlake

iz njegove brade, katere je kupil Hadži-Čamil-paša za 15 000 gld.

Travnik ima lepo bodočnost, kedar se dovrši železnična proga do Bugojna in dalje. Znamenit je travniški sir, katerega dajo ovce, ki se pasó po Vlašić planini.

Travnik ima tudi nekoliko vojaštva.

Ljudstvo v Travniku in njega okolici, ki je kaj lepa, slovi radi jakosti, čistote in lepote. Na glasu so dekleta iz sosednjega Dolca.

Krasno jesensko jutro je bilo, ko sem se odvezal iz Travnika proti Doljem-Vakufu. Ob cesti je bilo kaj živahno, ker se zida železnica proti Bugojnu. Srečavali smo po cele trope delavcev, vračajočih se v Travnik, da beže pred kolero, ki se je tiste dni pokazala v Doljem Vakufu.

Vožnja v teh krajih je dosti prijetna in zanimiva posebno ob lepem dnevu.

Mej Travnikom in Doljim-Vakufom treba preči visoki in dolgi klanjec Komar, kjer so baš dokončali velik predor za železnico.

Dobre tri ure pred Bugojnom stoji ob reki Vrbasu mesteca Dolnji-Vakuf, kjer je politična ekspozitura ter poštni in brzojavni urad.

Solnce se je nagibalo k zahodu, ko smo se ustavili pred pošto v Bugojnu. Mesteca je kaj čedno in vabljivo. Tu je okrajno predstojništvo z drugimi

uradi. Star znanec, ki sem ga ondi našel, vodil me je po mestu, dasi mi ne bi bilo baš trebalo kažigota, ali vender me je na marsikaj opozoril. Glavna ulica je ravna in široka, ob obeh straneh nje pa so običajni „bosenski“ dučani. V hotelu „Vrbas“ ti jako ljubeznivo postrežejo.

Drugo jutro mi je bilo dalje kreniti proti Livnu. Mnogi izmed častitih čitateljev je bil možda sam s puško v roci za časa okupacije pred Livnom.

Bilo je še temno, ko sem sedel v poštni voz ter nekako boječe pričakoval, kaj mi prinese ta dan, kajti pot preko Kupresa, ki ti kakih 1300 m nad morjem k nebu štrli, ni najprijetnejša, ako te gori v planini zasači ostra burja. No, k sreči bil je lep in miren dan, in dočim je v dolini še slovo jemalo jesensko zelenje, korakal sem tu gori po snegu.

Pri tej priliki ne smem pozabiti, da opomnim, kako lepa cesta vodi preko tega visokega klanca vse bolj navkreber do „kupreskih vrat“. Tu pa se pred teboj odpre pusti kras, za teboj pa se razprostirajo lepi, stoletni smrekovi gozdi po predelu reke Vrbasa. Nekako nepopisljivo deluje na človeka ta divja romantika. Od Kupreskih vrat dalje pa, ko se pot zavije v dol, prešinila me je otočnost, katere se me je vselej polotila, ko sem se vozil preko našega kraja in s pokojnim mi prijateljem Gestrinom sem del:

to je dober znak za bodočnost. — Tudi na Dunaji vršila se bode v kratkem nadomestna volitev za mandat umrlega Jacquesa. Kandidatov raznih barv je nebroj. Jeden izmed teh, dr. Ofner, je včeraj na volilnem shodu povdarjal, da nemška levica ne bo mogla dolgo več zatajevati svojih načel, ker jo bodo z ozirom na vedno agresivnejše klerikalce volilci prisilili, da se zopet postavi na svobodomiselno stališče. Razpad koalicije je neizogiben in kmalu bo levica stala pred alternativo: ali ostati manjšina brez upanja na zmago, ali pa razviti zastavo svobodomiselnosti in si s tem pridobiti novih zaveznikov med nižjimi sloji prebivalstva.

Odstop grofa Wurmbranda — ka-li?

Poljski list „Nowa Reforma“ javlja iz baje povsem zanesljivega vira, da je stališče trgovskega ministra tako podkopano, da bode moral v kratkem odstopiti. V koliko je ta vest resnična, se ne da kontrolirati, omenimo naj pa, da so tudi nekateri nemškoliberalni listi še pred kratkim to isto napovedovali, trdeč, da je nasprotstvo med grofom Wurmbrandom in finančnim ministrom Plenerjem prouzročilo v ministerstvu prav resne difference. Pokazalo se bo pač kmalu, je-li „Nowa Reforma“ dobro informovana. Sicer pa za grofom Wurmbrandom pač nihče ne bo posebno žaloval, saj je diletantov v železniških zadevah v vseh kotih Dunajskega parlamenta na izbiri.

Vnemirjeni Nemci.

Naši presimpatični sodržavljeni nemške narodnosti so že zopet vznemirjeni. Dač 17. t. m. vršila se je pri najvišjem sodišču razprava o neki pritožbi ničnosti. Predsednik dotičnega senata je bil dr. Habietinek. Pritožitelj, neki češki urednik, ki ni zmožen blagoljubnega jezika tevtoburških železožrcov, prosil je dovoljenja, da plaidira v češkem jeziku. Predsednik mu je to v porazumljenju z ostalimi sodniki dovolil. Vsed tega je nastal ogenj v nemški strehi in nemški listi so zoper dra. Habietineka uprizorili pravo gonjo, sklicuje se na statut, ki baje določa, da se imajo pri najvišjem sodišču vse razprave vršiti v nemškem jeziku. Ker pa je kaj čudno, da bi moral avstrijski državljani nemške narodnosti pri avstrijskem sodišču iskati svoje pravo samo v nemškem jeziku, zato se bodo morali Nemci že sprijazniti z mislijo, da zadobe na Dunaji slovanski jeziki tisto veljavo, katero ima nemščina.

Odločilni boj na Ogerskem.

Včeraj se je začel v ogerskem parlamentu odločilni boj za cerkvenopolitične reforme in sicer je prišla v razpravo najvažnejša vseh predlog, načrt postave o civilnem zakonu. Najvažnejša momenta v včerajšnji razpravi smo zabeležili že v sinočni številki po brzogovornem sporočilu. Kdo bo v tej borbi zmagal, ali vlada in takozvana liberalna stranka ali pa združeni nasprotniki, tega ne ve nihče povedati. Vlada sodi, da dobi za svoje predloge potrebno večno tako v poslanski kot v magnatski zbornici, vladni nasprotniki pa računajo tudi tako, zanašajo se pa največ na magnatsko zbornico. Vsa javna pozornost je na Ogerskem sedaj koncentrirana na te cerkvenopolitične predloge, od katerih usode je odvisno, spravijo-li naši nemški liberalci to stvar tudi pri nas v pogovor.

Vnanje države.

Macedonski Bolgari.

V Sofiji vršil se je predvčerajšnjim shod ondu živečih Macedoncev bolgarske narodnosti, med njimi mnogo uradnikov in častnikov. Shod se je posvetoval o šolskih razmerah v Macedoniji, ki so postale jako kritične, odkar je Turčija začela delati ovire bolgarskim Macedoncem. Povdarjalo se je, da bi

morala turška vlada biti bolgarskim šolam v Macedoniji vsaj tako naklonjena, kakor je bolgarska vlada turškim šolam v Bolgariji. Posledica tega shoda je novo društvo, ustanovljeno, da podpira na primeren način macedonske Bolgare. Vsed tega društva se utegne nasprotstvo med Srbi in Bolgari v Macedoniji zopet čutno poostriti.

Italijanski parlament.

Za danes je sklican italijanski parlament. Večina poslancev prišla je že v soboto v Rim in splošno se sodi, da bode današnji otvoritvi poslanske zbornice prisostvovala ogromna večina poslancev. Radikalna frakcija se pripravlja za silovit naskok na novo Crispijevo ministerstvo in so včeraj sklicali splošen shod radikalne stranke, na katerem se je določil načrt tega naskoka, prav kakor izdelal predviden general načrt bitki. Crispi se radikalnega rožljanja nič ne boji, ker je število radikalnih poslancev jako majhno, toliko bolj pa se boji nasprotstva Rudini-Giolittijevih privržencev, kateri so odločni nasprotniki finančnega programa njegovega. Finančni minister Sonnino bo še le v jedni prihodnjih sej razložil svoj finančni program, najbrž dne 25. t. m. Ali je, kakor pripovedujejo razni listi, tega programa glavna točka povišanje carin na žito, še ni dognano, ker se varuje tajnost jako strogo. Ministri so s častno besedo vezani, da gledé finančnega programa nikomur ničesar ne povedo. Nekateri poslanci so pač tudi za to breme uneti, a večina neče ničesar slišati o tem. Vsekako bo danes začeto zasedanje italijanskega parlamenta posebne važnosti za bodoči razvoj italijanskih razmer.

Cesar Viljem in knez Bismarck.

Cesar Viljem, der Reiskaiser, kakor mu pravijo Nemci vsled njegovih gostih potovanj, obišče te dni Hamburg, Bremen, Oldenburg in Wilhelmshaven. Obisk teh mest je samo pretveza, zakaj glavni namen temu potovanju cesarja je, obiskat starega Bismarcka na njegovem gradu Friedrichsruhe. Včeraj popoldne ob 5. uri imel je cesar dospeti v Friedrichsruhe in po programu je bilo določeno, da ostane kot gost Bismarckov na tem gradu do 1/10. ure zvečer. Ali ima ta obisk kak političen pomen, ali je sama formaliteta, izvirajoča iz želje, da bi nemški narod mislil, da se cesar pri vsakem važnem koraku posvetojuje z ustanoviteljem Nemčije, o tem niso vsi ljudje jednaki nazorov, večina pa sodi, da ima cesarjeva ljubeznivost namen, Bismarcku usta zamašiti.

Dopisi.

Iz Brežice, 11. februarja. [Izv. dop.] (Čitalnica.) Če se o kom raznese glas, da je umrl, a on še živi, pravijo, da bode še dolgo živel. Tudi o naši čitalnici prinesel je neki nemški listič v Celji pred par meseci vest, da hira in umira, ako že ni umrla, in takoj nato čutila sta potrebo blagohotno širiti isto vest po Slovenskem tudi dva domača časnika, jeden sosed rečenemu lističu, drugi pa tam doli na furlanski meji. Veseli nas, da je naša čitalnica ono razglašeno vest o njeni smrti sama zavrnila z veselico, katero je priredila v pustno nedeljo ter ž njo glasno povedala klevetnikom svojim, da še krepko živi in hoče živeti. Ne govorili bi o omenjeni vesti, da je nista objavila tudi dva slovenska lista, a ogorčenost radi tega bila je v tukajšnjem slovenskem občinstvu tolika, da moramo nekoliko omeniti o tej stvari. Umevno je, da nasprotnišk list, osobito pa tak, kakršnen je omenjeni nemški Celjski,

v Mostar, bilo je Livno prvo trgovsko mesto, kajti vsa roba iz sosednje Dalmacije, osobito iz Spljeta morala je preko Livna v Travnik, Županjac, Glamoč in še celo v Sarajevo.

Vender je Livno še dandanes precej živahno in ne baš siromašno mesto, ker so prebivalci marljivi ter se pečajo z raznimi rokodelstvi, od katerih je najbolj razvito „vezenje“ v les in kost.

Za siromašni narod je velika dobrota kmetijska ščacija, katero je ustanovila deželna vlada. Tu dobivajo delavci po 50—70 kr. na dan plače. Pripravljajo se dobri in sloveči „livanjski sir“, ki ima imena raznih bližnjih gozdičev n. pr. „Cincar sir“ itd.

V Livnu je narodna osnovna šola, srpska pravoslavna šola, trgovska šola in dekliška šola, na katerej podučujejo milosrdnice.

Po veroizpovedanju so „Livanjci“: katoliki, pravoslavni, muhamedanci in jevreji.

„Čaršija“ je na novo urejena, a izmed novih poslopij je omeniti občinsko hišo, kjer so uradi, davkarije, sedaj pa se zida novi „konak“. Razven tega je tudi še nekoliko drugih privatnih hiš, ki so kaj čedne in moderno urejene.

Razven samostanske cerkve, je v mestu samem še jedna katoliška cerkev, istotako jedna pravoslavna in kakih 8 džamij.

Iz Livna pa sem jo zavlil gori v hribe, odkoder Vam bodem poročal prihodnjic.

ki mu ga ni para v Avstriji, blastno pograbi ter širi v svet vsako tako vest, katera more škoditi naši narodni stvari, bodi si ta vest resnična ali ne. Kako pa pride slovenski list do tega, ne moremo kratko in malo razumeti. Saj mora vsakomur biti jasno, da so take vesti v prizadetem kraju naši narodni stvari zelo v kvar, saj je znano, da plašijo omahljivce, jemljejo malodušnim pogum in uničujejo požrtvovalnost, a bodrijo nasprotnike. Res težko nam je vzdržati se, da nismo pikri in umeatno je, ako vzdihnemo ter rečemo: Bog obvaruj nas naših prijateljev, sovražnikom ubranimo se sami! In kaj je vender dalo povod tej vesti? Ne moremo si misliti drugega nego naslednje. Čez par dni bodo ravno tri leta, da se je ustanovila naša čitalnica. V tej kratki dobi, posebno v prvih dveh letih, je delovala čvrsto in živahno in poleg mnogih veselici in zabav priredili so nje gledališki diletantje mnogo prav lepih gledaliških predstav. V tretjem letu pa ni bilo nobene predstave in iz tega je sodil morda kdo, da čitalnica hira in celo umira. Ta sodba pa je zelo napačna. Saj delovanje čitalnice ni le v prirejanju veselici in gledaliških predstav, dasi je želeli, da bi bilo obojih čim največ. Naša čitalnica imela je v tretjem letu ravno toliko članov, kakor v prvih dveh, istotako tudi toliko častnikov in vse nje delovanje, razun gledaliških predstav, bilo je do pičice isto, kakor v prvih dveh letih. Gledaliških predstav pa ni bilo v tretjem letu zato, ker sta odšla dva odlična gledališka diletanta in ker vsled rodbinskih razmer tudi gospem diletantinjam ni bilo možno sodelovati. Kdor ve, da celo na stalnih gledališčih v velikih mestih imajo gledališke predstave večkrat veliko ovir in prouzročujejo veliko težav, se ne bo čudil takim neprilikam na neznatnih odrih čitalniških gledaliških diletantov. Zelo mlad in neizkušen je tedaj oče napominane vesti, če je menil z isto pospešiti delovanje naše čitalnice in koristiti naši narodni stvari. Breški rodoljubi, ki so ustanovili čitalnico, vedo in čutijo sami najbolje, kje in v čem so nedostatkosti in, ako Bog da, pomagali si bodo sami, najmanj pa, kar smejo želeli je, da se vsaj od narodne strani nepremišljeno ne podira, kar so zgradili z naporom in požrtvovalnostjo. Kakor v rodbinah, tako so časih tudi v društvi razmere, katerih ne ozdravi glasna javnost, ampak domača mirna razsodnost in priličje. Hvalevredno je tedaj, da se je oglasila čitalnica sama ter v nič razpršila vse klevete. V pustno nedeljo priredila je tedaj zopet veselico z gledališko predstavo, petjem in prosto zabavo, ki se je v vsakem oziru izvrstno obnesla. Veselico posetilo je vse domače narodno čuteče občinstvo brez izjeme, kakor vedno, a razveselilo nas je tudi izredno mnogo odličnih dragih gostov iz Krškega, Čateža in Sevnice, ter iz okolice osobito z Bizeljekega. Nekaj pa nas je nemilo dirnilo, namreč, da od vseh povabljenih domačih uradnikov, ki niso člani čitalnice, ni čutil niti jeden potrebe, da bi počastil veselico s svojim posetom. Ne razodevamo tega, kakor da tožimo, ampak, ker se nam vidi ta prikazen, dasi je sama ob sebi nesnatna, vender preznačilna. Mi sodimo, da je po svojih okoliščinah velevažna in izrednega načelnega javnega pomena, zato jej bodemo posvetili poseben članek.

Pisma iz Hrvatske.

V Zagrebu, 18. februarja.

Težko je v tem času pisati iz Zagreba o čem drugem, nego o Račkem. Njega smrt je za nas strašen udarec in ostavlja praznino, ki je ni moči izpolniti, v akademiji in v zgodovini, v duhovništvu in na kaptolu, v javnem življenju in v zjedineni opoziciji. Ž njim je nestalo one točke, ki je Hrvatsko spajala s Slovanstvom, ž njim je nestalo moža, ki je bil poleg Strossmayra najizrazitejši zastopnik narodne slovanske vzajemnosti.

Zadnjikrat sme ga videli dné 29. decembra lanskega leta, in sicer je bil ta dan zvečer v uredništvu „Obzora“. Drugo jutro je zbolel za influenco, katere se, žal, ni dosti varoval. Influenca se je izvrgla v plučno unetico. Pokojnik prestopal je tudi to krizo in nadejali smo se, da bode popolnoma ozdravel. Na žalost se je pojavila še tuberkuloza, ki je prerezala dragoceno nit jednega najdragocenejših življenj. Umrl je dné 13. t. m. ob 7. uri zjutraj. Ob 5. uri še je govoril: govoril je z gvardijanom frančiškanskega samostana o stolni cerkvi, za katere popravljanje si je pokojnik pridobil neveljivih zaslug, in s prebendarom in akademikom Tkalcicem o akademiji. Ko je dobil odgovor na svoja vprašanja, rekel je: hvala! — na to se je obrnil k

Pozdravljam vas, uborne, male koče,
Pozdravljam tožna kraška te ravan!

Ljudem daje tu narava kaj pičlo hrano ali oni so na to naučeni in ni jim težko.

Na Kupreskem polji je bivša trdnjavnica Kupres, sedaj politična ekspositura s poštnim ter brzogovornim uradom.

Pri prijaznem poštarju sem se okrepčal, kajti na potu iz Bugojna do semkaj se dobro pretreseš in poželiš zalogaj gorkega.

Tu se prične skoro popolni kras, le pusto in golo kamenje, dotim je Kupresko polje še dosti bogato s senom.

Le še preko zapuščene „Borove glave“, kjer tudi po leti ne prizanaša mrzla burja, nam je bilo preči in potem smo se v dobrih dveh urah približali Livnu.

Kilometer pred Livnom stoji frančiškanski samostan z lepo cerkvico. Na brdu „Orljenice“ se vidijo četiri razrušene kule, v katerih so Turci čuvali Livno. Kraj ceste na vrtu poljedelskega zavoda (nekako slično naši kmetijski družbi) vidiš tri starinske tope z latinskimi in nemškimi napisi, od katerih jeden v prevodu slove:

„Tako ti svetoga Luke, nedaj se u dušmanske ruke“, ter pravijo, da je te tope vzel turški car pred Dunajem.

Dokler se ni otvorila železnica iz Metkovića

svojem, stoječim okoli njega in jim tudi reče: hvala! — potem se je prekrizal in pal v agonijo. Po 6. uri je hotel še nekaj govoriti, a ni več mogel. Okoli 7. ure je ta uzor-značaj izdihnil svojo plemenito in dobro dušo.

Tisti dan je imel sabor sejo. Začetkom se je poslanec Folnegovič sporazumevali se s predsednikom, predlagal, naj izjavi sabor svoje sožalje kapitelju, naj položi venec in naj se udeleži sprevoda korporativno. Predsednik, kateremu se je mej Folnegovičevim govorom približal Crnković, se je izrekel zoper predlog radi nekih formalnih zaprek, a večina ga je odbila. Pravi, da se je pozneje skesala in da jo je sam ban zategadelj obsodil. Skušala je popraviti svoj pogrešek z lepim člankom v „Narodnih novinah“ — ali nikakor se ne more reči, da je s tem pogrešek popravljen.

Na dan smrti Račkega so vseučilišni profesorji Šrepič, Vrbanič, Breščenski in Pliverić na začetku svojih predavanj posvetili nekoliko besed pokojniku. Dalje nam je došla vest, da je dalmatinski deželni zbor jednoglasno vzprejel Klaičev predlog, da se akademiji izrazi sožalje, — in ta vest je bila uničujoč odgovor mamelukom našega sabora.

Tisti dan bila je seja akademije, na kateri se je sklenilo: 1.) da se mrtvaški oder postavi v glavni dvorani akademije in da odtod krene sprevod k pokopališču; 2.) da se vrši sprevod na troške akademije in da se pokojnik pokoplje v arkadi. Arkada velja 3500 gld. Polovico vseh stroškov za arkado je prevzel škof Strossmayer. Akademija je tudi sklenila, da govori v njenem imeni začetkom sprevoda akademik dr. Marković, a na pokopališču akademik prof. Smičiklas.

V istem času sešel se je tudi klub združene opozicije, ki je sklenil, da se položi venec na krsto „najzaslužnejšemu članu“ in da v imeni opozicije govori dr. Breščenski.

Po programu so govorili Marković, Smičiklas in Breščenski, a bilo je tudi govorov izven programa, ki so povzdignili sijaj in ginljivost pogreba in ki so bili simbol programa in delavnosti dra. Račkega. V imeni evropske znanosti je govoril švedski profesor Lundell v nemškem jeziku, v imeni bratov Slovencev govorila sta Vaša delegata Koblar in dr. Kušar, ki sta povdarjala, da je bil Rački tako naš kakor Vaš; v imeni slovanstva govoril je ruski vseučilišni profesor Kulakovski in to v ruskem jeziku. Bilo je to prvič, da se je v Zagrebu javno slišala jasna ruska beseda iz ruskih ust.

Sprevod je bil, kakor veste, v četrtek dne 15. t. m. Moja naloga ne more biti, da Vam sprevod opišem. Udeležile so se ga vse šole, vse korporacije, vsa društva z zastavami in seveda tudi vseučilišniki s svojo zastavo. Z dežele je došel nebroj deputacij, a krasnih vencov je bilo okoli sto. Značaj je sprevodu dalo meščanstvo, ki se ga je v nedogledni vrsti udeležilo. To ni bila parada; cela hrvatska prestolnica je hotela izkazati zadnjo čast narodnemu velikanu. Najresnejši ljudje, katerim v njihovem življenju morda še ni solza zarosila očesa, so jokali. Z vseh hrvatskih strani je došla nešteta množina brzojavov, izrazujočih sožalje, a došlo jih je tudi iz slovanskega sveta.

Tako sem moral tudi jaz o Račkem govoriti: drugače niti mogoče ni bilo. Naš svet pa je sicer grozna ironija bridkih kontrastov. Na dan Račkega smrti in na dan njegovega pogreba imeli smo v našem gledališču francosko dramatično društvo pod vodstvom Febvrea, bivšega člana gledališča „Comedie française“. Prvi večer so predstavljali Dumasovo komedijo „Le demi-monde“, a drugi večer Moliérovo „Tartuffe“. Febvre je velik umetnik; v ostalem pa so bile predstave francoskega društva sploh boljše od naših predstav.

Domače stvari.

— („Narodni Dom“.) Včerajšnjemu izrednemu občnemu zboru društva „Narodni Dom v Ljubljani“, na katerem je bilo zastopanih 89 delnic, predsedoval je načelnik g. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. Pozdravivši navzočnike, predložil je načelnik po arhitektu gosp. Skabrouu v Pragi izdelane, po mestnem nadinženjerju g. Dufféju pregledane in v marsičem popravljene načrte za monumentalno zgradbo, ter naznanil, da so vsled v „Slovenskem Narodu“ objavljenega razpisa zidarskih del štiri tukajšnje firme poslale ponudbe. Za nadzorstvo stavbe naprosil je upravni odbor znanega arhitekta profesorja Wagnerja v Gradcu, kateri se je povabilu

prijazno odzval. Sedaj prišel je čas, da treba oddati zidarska, torej najdražja dela pri stavbi, in v to svrhu sklical se je ta izredni občni zbor. Druga dela razpisal in oddajal bode upravni odbor sam, čemur je občni zbor jednoglasno pritrdil. Potem je poročal mestni nadinženjer g. Duffé ob uspehu dražbe zidarskih del. Ponudbe poslale so štiri tukajšnje stavbirske tvrdke in sicer: kranjska stavbirska družba (83.000 gld. 9 kr.), Knez & Zupančič (67.958 gld.), Gustav Tönnies (68.846 gld. 97 kr.) in Viljem Treo (77.057 gld. 67 kr.). Najcenejša je torej ponudba tvrdke Knez & Zupančič, katere prevzame zidarska dela za 67.958 goldinarjev, ter se obveže, da bode za vso stavbo rabila le Vrhnjsko opeko. Občni zbor je vsled tega po kratki debati jednoglasno sklenil, naj se zidarska dela oddajo tvrdki Knez & Zupančič. Tudi ostala dela oddajala se bodo potom razpisa, ter se bode, ceteris paribus, oziralo v prvi vrsti na narodne obrtnike. Konečno sklenil je občni zbor vsled predloga gospoda profesorja Tome Zupana, da se imajo prekoristni naši šolski družbi sv. Cirila in Metoda rezervirati potrebni prostori v „Narodnem Domu“. — Poslopje „Narodnega Doma“ je centralno projektovana zgradba z glavnim srednjim traktom in dvema stranskima traktoma; situirano bode mej Latermanovim drevoredom, kamor je obrnjeno glavno lice z glavnim vhodom, Kolizejskimi ulicami, novo Tržaško cesto in novo projektovano cesto za vojaškim oskrbovališčem. V obeh stranskih fasadah, to je proti Tržaški in novo projektovani cesti nameščena bode ta stranska vhoda, z vitne strani pa bode direktni vhod v veliko „Sokolovo“ dvorano. V glavnem traktu nameščeni bodo v pritličji prostorni vestibul s primernim prostorom pred glavnimi, centralno situiranimi stopnicami in „Sokolova“ dvorana, sezajoča do souteraina, z 654 m² talnega površja. Nadalje nahajati se dve dvorani v prvem nadstropju, večja z 308, manjša z 135 m² talnega površja; zraven velike dvorane nahajajo se štiri garderobe in dva entrées. V stranskih krilih nameščena bode v souterainu sokolska garderoba, soba za predelovadce in kopel, stanovanje čitalničnega kavararja, prostorna kuhinja za restavraterja z vsemi pripadajočimi prostori, kleti za pivo in vino, prostori za shranjevanje telovadnega orodja, obilo manjših kletnih oddelkov itd. V parterju bode restavracija z štirimi sobami, pivnica za prosto ljudstvo, stanovanje restavraterjevo, „Sokolova“ pisarna in pet sob za razna narodna društva. V prvem nadstropju nahajali se bodo, razven že omenjenih dvoran (velike in male) s pripadajočimi garderobami in entreji, čitalnični prostori, obstoječi iz bralne dvorane za gospode s posebnim oddelkom za gospe, dveh igralnih sob, dvorana za billard, konverzacijske sobe, bufeta, toalet za dame itd. Vsi ti prostori bodo okoli dvorane tako situirani, da se bodo v slučaju potrebe lahko porabili kot stranski prostori pri raznih veselicah. Poleg tega imela bode v prvem nadstropju „Matica Slovenska“ svoje uradne prostore (3 sobe), nekoliko sob pa je še rezerviranih za narodna društva. „Narodni Dom“, ki bode zidan v slogu italijanske renesanse, reprezentoval se bode uprav monumentalno. Srednji trakt bode nekoliko višji, nego stranska trakta; nad malo dvorano pa se bode dvigala lepa kupolna streha. Poslopje, čegar stroški so proračunjeni na 166.000 gld., obdano bode naokolo s predvrti, v ozadju pa bode prostran gostilniški vrt, gotovo največji in najlepši v Ljubljani. Kakor je že iz tega kratkega načrta razvidno, skrbjeno bode v „Narodnem Domu“ po možnosti za vse narodne potrebe. Z veselo nado smemo torej pričakovati trenotko, ko se bode uresničila dolgoletna želja, ko bomo narodu slovenskemu otvorili vidni znak jedinstva njegove: „Narodni Dom.“

— (Pogreb učitelja Andreja Jekovca.) Nekdanjega izvršujočega člana Dram. društva, pokazal je, kako obče čislau je bil pokojni. Udeležili so se pogreba Ljubljanski župan g. Grasselli, c. kr. okr. šolski nadzornik g. Levec, župan g. Adolf pl. Kapus iz Kamne Gorice in več občinskih odbornikov, gg. župnika Iv. Berlič iz Mošenj in A. Berce iz Št. Lamberta in več Ljubljanskih duhovnikov, odposlanstvo učiteljev iz Radovljanskega okraja, Ljubljanski nadučitelji gg. Raktelj, Zumer in Valenta s svojimi učiteljskimi zbori, člani slovenskega gledališča, režiserja gg. Borštnik in J. Noll, ter oddelek pev. društva „Slavec“, ki je zapel dve žalostinki. Dalje je bilo mnogo dam in gospodov Ljubljanskih in z Gorenjskega. Krasne vence nosili so Ljubljanski gimnazijalci, bivši učenci pokojnega. Vence so dali: Občina Kamna Gorica,

člani slovenskega gledališča, gospa Pesjakova iz Kamne Gorice, rodbina pokojnega itd. Pokojni prišel je pred tednom dnij v bolnico zaradi potrebne operacije, a bilo je žalibog že prepozno.

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani izročil je blagajnik „Sokola“ uredništvu našega lista vsoto 129 kron 82 vin, ki so se skupile na „Sokolovi“ maskaradi za prodano vino „pri dobri kapljici“, katero je daroval rodoljubni gospod J. C. Juvančič in požrtvovalno ves večer točil, pri čemur sta mu rodoljubno in jednako požrtvovalno pomagali čestita gospa soproga njegova in gospodična sestra njena. S prisrčno zahvalo g. Juvančiču za veledušno darilo in za njegov rodoljubni trud in gospe soprogi in gospici sestri njeni za res zatajevalno rodoljubno požrtvovalnost ter gostilničarju g. Gregorju Maju, ki se je tudi na korist „Nar. Domu“ odrekel dogovorjeni, na njega pripadajoči točarini, kakor vsem obiskovalcem kolibe „pri zlati kapljici“, potrjujemo vzprejem te izdatne vsote, kličoč vsem omenjenim prisrčen: Živili!

— (Uredništvo in upravništvo „Vesne“) nas prosi prijaviti, da se je v 1. številki „Vesne“ po pomoti tiskalo, da sprejema naročnino g. Dragotin Hribar v Celji. Uredništvo in upravništvo „Vesne“ je na Dunaji VIII. Lange-gasse 48 Mezzanin, kamor naj se samo pošilja naročnina na list.

— (Nagla smrt.) V nedeljo popoldne sedel je 50letni vrtnar Cescutti z nekaterimi tovariši v gostilni „pri Rozmanu“ na Starem trgu za mizo in igral karte. Hipoma se zgrudi na tla in je bil takoj mrtev. Zadel ga je kap. Pozvani zdravnik mogel je le še konstatovati smrt. Mrtveca prevedli so v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— (Zdravstveno stanje.) V šolskem okraju Komen na Krasu so precej hudo razširjene ošpice, za katerimi je umrlo že šest otrok. Šola je že od novega leta zaprta.

— (Okrajna posojilnica v Radečah pri Zidanem mostu) ima svoj prvi uradni dan 4. marca. Posojilnica je ustanovljena na podlagi neomejenega poročstva in bode uloge obrestovala po 4½%, posojila pa po 5½%.

— (Zbornica v temi.) V soboto zvečer, ko je bila ravno prav živahna, skoro burna debata v Tržaški deželni zbornici in so italijanski poslanci zaradi neke šolske predloge prav strastno nasprotovali drug drugemu, tako, da so nekateri celo uprizorili „exodus“, (katerega so se udeležili tudi okoličanski poslanci) pridružila se je tudi električna luč opoziciji in je nastala bipoma prava egiptovska tema v zbornici. Vse prizadevanje ni pomagalo nič in zborovanje se je moralo nadaljevati pri plinovi luči in pri reakcionarnem svitu sveč, kajti električna luč ostala je renitentna.

— (Uradne ure pri carinskem glavnem uradu v Trstu) in njega podružnicah so se določile zopet od 8—12. ure zjutraj in od 2—6. ure popoldne.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— „Slovenski Pravniki“ ima v št. 2. nastopno vsebino. 1. J. Kavčnik: O jezikovnem vprašanju v načrtu novega civilnega postopka; — 2. Raba slovenščine pri političnih uradih; — 3. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Gospodar odgovoren je za motenje posesti, katero so zakrivali njegovi kosci vkljub naročilu, da morajo paziti na mejo, če se ne prepriča o izpolnitvi svojega naročila in se poleg tega okoristi iz motenja. b) Kompetenca agrarnih oblastev za razsojevanje sporov mej solastniki skupnih agrarnih posestev. Kazensko pravo: a) Nesposobnost oporočne priče po smislu § a 582. obč. drž. zak. ne ugasne po preteku časa. b) K §-om 199. lit a), 202. in 204. k. z.; — 4. Iz upravne prakse: K postopanju pri odmeri dohoduine; — 5. VII. redna glavna skupščina društva „Pravniki“; — 6. Razne vesti; — 7. Pregled pravosodstva.

— „Kmetovalec“, ilustrovan gospodarski list, ima v št. 3. to-le vsebino: V čem so kmetovalci sami krivi, da kmetijski stan peša? — Cepljenje trt s plutovino na mestu; — Kam naj sejemo lan? — Pincgavska in beljanska goved; —

Prašiči so prav pridni pokončevalci podjedov; — Za koliko se usuši mlado vino? — Kako odpraviti rast linam v cvetličnikih mrčes? — Iz podružnic; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospo darske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske; — Tržne cene.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 20. februarja. V hiši bivšega rektorja tehnike Graške našel je hišnik na stopnicah večjo petardo.

Dunaj 20. februarja. V pravdi zoper tukajšnje anarhiste so zatoženci Fleischhaus, Kretschmar in Schmal odločno ugovarjali, da bi bili anarhisti, trdeč, da so samo socialisti. Svoje pri preiskavi storjene izpovedi glede udeležbe pri shodih, na katerih so se zatoženci dogovarjali radi razširjevanja tiskovin in nprave razstreliv, so vse preklicali.

Beligrad 20. februarja. Policija je zaprla več oseb, ki so pripravljale atentat na ministra Nikolajevića.

Pariz 20. februarja. Nocoj ob 1/2 2. uri razpočila je v nekem hotelu v Rue Saint Jacques bomba, katero je bil neki potovalec tam pustil. Posednica hotela je nevarno ranjena, dve drugi osebi pa lahko. Bomba je razpočila, ko je neki redar odprl vrata dotične sobe.

Berolin 20. februarja. Cesar Viljem pripeljal se je sinoči v Friedrichsruhe. Bismarck ga je pričakoval na kolodvoru. Po dinerju v krogu Bismarckove rodbine se je cesar zopet odpeljal.

Bruselj 20. februarja. Udova meksikanskega cesarja Maksimilijana, blazna cesarica Charlotta je nevarno obolela.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Z dnem 5. prihodnjega meseca se konča nabiranje Mohorjevih družbenikov za leto 1894. Zatorej prijazno prosimo č. gg. poverjenike, vse goreče duhovnike in druge cenjene rodoljube, naj bi se zopet blagovoljno potrudili družbo ohraniti, kolikor se dá, vsaj v dosedanjem njenem svitu; vse mile Slovence pa iskreno vabimo, naj bi pristopili, kolikor moč, še obilnejše, zlasti oni, kateri se nam dozda še niso hoteli pridružiti. Res, izgubo ima, kdor se družbi odteguje, dobiček pa obilen in mnogostranski, kdor ji pristopi!

Knjige, katere se udom pripravljajo za samo jeden goldinar, se že same po sebi toplo priporočajo iz več razlogov:

1. „Velike zgodbe sv. pisma“, da nas do dobra poučijo o dogodkih božjega razodetja in s tem sveto vero bolje razjasnijo, ter v njej potrdijo. Če bodo Slovenci pridno in pazljivo čitali to knjigo, bodo menda mej prvimi na svetu v polni meri, kot narod, izpolnjevali želje sv. Očeta Leona XIII, ki so nedavno v krasni encikliki priporočili, naj se prav marljivo goji svetopisemska veda.

2. „Krščansko devišvo“, knjiga neumrljivega škofa Slomška, naj bode zaneprej v rokah vsake bolj odrasle slovenske deklice, kakor „Življenja srečen pot“ v rokah vsakega mladeniča, da se naš mladi priraščaj, upanje boljše prihodnosti, srečno ohrani v svojem najlepšem cvetu za svet in nebesa. Le nepokvarjena mladež more in mora biti trdna podlaga krščanski družini, ktera jedina je najzanesljivejši stebel svete katoliške cerkve in vsakega omikanega, torej tudi slovenskega naroda.

3. „Umni živinorejec“ hoče slovenski gospodarski narod podpirati v gmotnem blagostanju, ker bo učil umno ravnanje pri živinoreji. Saj vsakdo dobro vé, koliko izgube ali škode učinkuje nevednost v tem oziru, kakor tudi nemarnost. Nevedni v tej važni panogi gospodarstva naj bi ne bili: noben blapec, nobena dekla, še manj pa slovenski gospodar ali gospodinja, domači sin, ali hči!

Temu namenu, poučevati v gospodarskih in vsakdanjih potrebah življenja, služila bode tudi nadaljevalna knjiga:

4. „Naše škodljive rastline v podobi in besedi“, III. snopič.

Knjigi 5. in 6.: „Slovenske Večernice“ in „Koledar družbe sv. Mohorja“, z mnogimi krajšimi poučnimi sestavki, povestmi, življenjepisi itd. ste namenjeni duševnemu razvedrilu in vsakdanjim potrebam. Slovenci, sezite pridno po teh knjigah, zdaj je še čas za to!

„Krščansko devišvo“ se more tudi vezano naročiti, dodati je treba za knjigo v platno vezano z rdečo obrezo 40 kr., v usnje z zlato obrezo 60 kr.

Ker moramo sestavo in stavek „imenika“ kmalu pričeti, prosimo najljubše, da se nam vpisovalne pole pošljejo o pravem času; zamude družbi mnogo otežujejo delo.

V Celovcu, dne 17. svečana 1894.

Odbor.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (16-3)

Nova opera!

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 47. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 575

V sredo, dne 21. februarja 1894.

Drugikrat:

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Po češkem izvirniku preložil A. Funtek. Kapelnik g. prof. Fr. Gerbič. Upriporil režiser g. Jos. Noll.

Po ouverturi alegorija, postavil g. A. Bittner. Nove kostume izdelala sta vseskozi po figurinih narodnega gledališča v Pragi garderobiér „Dramatičnega društva“ g. J. Šturm in garderobiérka g. Widmajer.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec ob 1/2 11. uri zvečer. Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustoppina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 1 gld. 50 kr., od IV. do VIII. vrste 1 gld. 20 kr., od IX. do XI. vrste 1 gld. — Balkonski sedeži I. vrste 90 kr., II. vrste 80 kr., III. vrste 70 kr. — Galerijski sedeži I. vrste 50 kr., od II. do V. vrste 40 kr. — Ustoppina v lože 70 kr. — Parterna stojišča 70 kr. — Dijske in vojaške ustoppice 50 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustoppice se dobivajo v stari čitalniški trafiki v Šelenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bode v petek, dne 23. februarja 1894.

Zahvala.

Gospod profesor Šuklje poslal je našemu društvu petdeset goldinarjev, nabranih dne 17. svečana v priateljskem krogu. Darovali so blag. gg.: dr. Bleiweis 2 gld., notar G. Gobenčnik 3 gld., I. Hribar 5 gld., Keranik 5 gld., Lenarčič 5 gld., Murnik 5 gld., Svetec 5 gld., Šuklje 5 gld., dr. Tavčar 10 gld., Zamida 2 gld., dr. Zupanc 3 gld. — Za ta veledušni dar izrekamo imenom društva blagorodnim gospodom darovalcem najiskrenejšo zahvalo.

Na Dunaji, dne 19. svečana 1894.

Za odbor akad. društva „Slovenija“:

Josip Žili,
t. č. predsednik.

Davorin Zwitter,
t. č. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

15. februarja: Karolina Ašer, uradnikova vdova, 69 1/2 leta, Gledališke ulice št. 1.
16. februarja: Franc Pečenik, paznikov sin, 23 dni, Poljanska cesta št. 49. — Franca Ulčar, delavčeva hči, 14 m. svec, Dunajska cesta št. 35. — Marija Vidmar, gostija, Pred prulami št. 27.
17. februarja: Ivan Ciber, kajzarjev sin, 7 let, Karolinska zemlja št. 18. — Reza Aichberger, uradnikova sirta, 67 let, Marije Terezije cesta št. 16. — Marija Rabič, posestnica, 69 let, Krakovski nasip št. 4. — Rudolf Cirk, paznikov sin, 5 let, Kurja vas št. 4.
18. februarja: Jakob Škerl, kamnosek, 36 let, Florijanske ulice št. 13. — Franquillo Ceskutti, bivši vrtnar, 51 let, Sv. Jakoba trg št. 11.
19. februarja: Franc Sivec, mizar, 31 let, Dunajska cesta št. — Viktor Bajec, krčmarjev sin, 16 mesecev, Sv. Jakoba trg št. 2.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
19. febr.	7. zjutraj	743 0 mm.	-9 0° C	sl. vzh.	jasno	
	2. popol.	742 8 mm.	-0 2° C	sl. vzh.	jasno	0-00 mm
	9. zvečer	745 2 mm.	-3 0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura -4 1°, za 4-5 pod normalom.

Dunajska borza

dne 20. februarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ — „
Avstrijska zlata renta	120 „ 25 „
Avstrijska kronska renta 4%	97 „ 80 „
Ogerska zlata renta 4%	117 „ 75 „
Ogerska kronska renta 4%	95 „ 05 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1008 „ — „
Kreditne delnice	362 „ 75 „
London vista	125 „ 25 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 17 1/2 „
20 mark	12 „ 23 „
20 frankov	9 „ 94 „
Italijanski bankovci	43 „ 80 „
C. kr. cekini	5 „ 92 „

Dne 19. februarja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198 „ 75 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	195 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 25 „
Akcie anglo-avstr. banke po 200 gld.	157 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	276 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 34 „

Zahvala.

Potrta od žalosti vsled izgube mojega ljubljene soproga, gospoda

Andreja Jekovec

učitelja v Kamni Gorici,

izrekam najsrčnejšo zahvalo družini Zupanovi, Kamnogoričanom in Ljubljanskega gledališča osebju za podarjene vence, častiti duhovščini, šolskemu nadzorniku g. Fr. Levcu, profesorjem in učiteljem za udeležitev pri sprevodu, društvu „Slavec“ za ganljivo nagrobno, sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi vsem, ki so kakorkoli izražali svoje sočutje v bolezni in o smrti mojega soproga.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1894.

(208)

Marija Jekovec.

Zahvala.

Vsem onim, kateri so ob smrti nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Mihaela Planinšek-a

z blagim sočutjem, krasnimi venci in častnim spremstvom k večnemu počitku veliko našo žalost ublažili, izrekamo tem potem najtoplejšo zahvalo.

Posebno hvalo izrekamo častiti duhovščini, Ptujski čitalnici, učitelstvu, veteranskemu društvu, uradnikom, dalje vsem prijateljem in znancem.

Ptuj, dne 19. svečana 1894.

(209)

Rodbina Planinšek.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Drahdane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Incomost, Bregence, Curih, Genova, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Drahdane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Drahdane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 12. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Drahdane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Incomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ popoldne „ „
„ 6. „ 10 „ zvečer „ „
Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „ „
„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 20 „ zvečer „ „ (4-41)

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in s papirjem v Ljubljani

ima na skladišču:

Smetana — „Prodana nevesta“, komična opera, izvleček za glasovir, popoln 5 gld., potpourri v 2 sešitkih a 1 gld. 50 kr., potpourri v jednom sešitku, lahki slogi 1 gld. 50 kr., tekst 25 kr.

Župnika Kneippa koledar za leto 1894 po znižani ceni 25 kr., po pošti 30 kr.

Patentovani koledar za podklado na pivniku za leto 1894, 1 gld. 50 kr.

Otrok, njega negovanje in vzgoja v prvih letih otroške dobe, 60 kr., po pošti 70 kr. (210)

V najem se dá

prodajalnica

(štacuna), katera ima vso potrebno opravo za špecijsko in manufakturno blago, v nekem mestu na glavnem trgu. Najemnik tudi lahko dobi dve sobi, kuhinjo in druge prostore. — Pogoji se izvede pri Francu Kastelic-u starejšem v Novem Mestu (Rudolfswerth). (201-2)